

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Środowiska (33.)
oraz **Komisji Spraw Zagranicznych**
i Unii Europejskiej (63.)
w dniu 6 października 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Porozumienia paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 19 maja 1992 r., przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. (druk senacki nr 292, druki sejmowe nr 886 i 900).

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 13)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Środowiska Zdzisław Pupa)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Szanowni Państwo, otwieram, razem z panem przewodniczącym Rockim, wspólne posiedzenie Komisji Środowiska oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

Tematem porządku obrad jest rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji przyjętego...

(*Głos z sali:* Nie ma kworum.)

Proszę?

(*Głos z sali:* Nie ma kworum. Musimy jeszcze chwilę poczekać.)

(*Rozmowy na sali*)

Kontynuujemy. Tematem dzisiejszego porządku obrad jest rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji, przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. Porozumienia paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 19 maja 1992 r.; druk sejmowy nr 886.

Szanowni Państwo, mamy tutaj mocne przyspieszenie, jeżeli chodzi o temat właśnie rozpatrywanej ustawy, ale chcę zwrócić uwagę na fakt, że takie zapisy obowiązują, jest w art. 61 regulaminu zapis, że w sprawach szczególnych możemy zastosować takie przyspieszenie, jeśli chodzi o obrady i rozpatrzenie punktów porządku obrad.

W związku z tym, że jest z nami i pan minister, i pan legislator, są z nami senatorowie – widzę, że w tej chwili już mamy kworum wszystkich komisji – prosiłbym uprzejmie pana ministra o zabranie głosu i przedstawienie procedowanego dzisiaj tematu.

Chcę zwrócić uwagę na fakt... Chcę szczególnie powitać pana sekretarza stanu, pełnomocnika rządu do spraw polityki klimatycznej, pana Pawła Sałkę z Ministerstwa Środowiska – witam serdecznie. Jest z nami również pan Grzegorz Grobicki, naczelnik Wydziału Polityki Klimatycznej w Departamencie Ochrony Powietrza i Klimatu – witamy. Jest z nami pani minister Renata Szczech z Ministerstwa Spraw Zagranicznych – serdecznie panią witam. Jest z nami pan Konrad Marciniak, zastępca dyrektora Departamentu Prawo-Traktatowego w MSZ. Jest z nami pan Adam Janczak, zastępca dyrektora Departamentu Ekonomicznego Unii Europejskiej w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Jest też pan Mirosław Reszczyński, nasz legislator – witamy pana.

Proszę pana ministra środowiska o zabranie głosu.

Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Paweł Sałek:

Dziękuję uprzejmie, Panie Przewodniczący.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo i Panie Senator!

Na początku chciałbym serdecznie podziękować za ten sposób procedowania tej ustawy dotyczącej ratyfikacji porozumienia paryskiego. Chciałem na początku powiedzieć kilka słów o tym, że tempo prac jest troszeczkę niezależne od nas ze względu na to, że sytuacja międzynarodowa w tym zakresie bardzo mocno przyspieszyła. Dlatego też sprawa sprowadza się do tego, że Unia Europejska, także inne kraje, część krajów Unii Europejskiej już złożyły swoje instrumenty ratyfikacyjne związane z porozumieniem paryskim w Organizacji Narodów Zjednoczonych. Dlatego też chcielibyśmy, aby Polska była w pełni reprezentowanym krajem w tzw. pierwszym posiedzeniu stron porozumienia paryskiego, które odbędzie się już może 7 listopada. Ze względu na pewne sprawy proceduralne chcielibyśmy – i tak na dobrą sprawę musimy i prosimy o to także dzięki państwa pomocy – żeby tę sprawę zamknąć do dnia jutrzejszego. Pewne procedury, które miały miejsce na poziomie Unii Europejskiej, powodowały, że nasze lokalne działanie krajowe także zostało przyspieszone. Tak że to tyle tytułem wstępu i wyjaśnienia, jeśli chodzi o tę szybką ścieżkę procedowania.

Szanowni Państwo, chciałem powiedzieć, że porozumienie paryskie zostało przyjęte w grudniu ubiegłego roku na konferencji stron COP 21 w Paryżu. Zostało ono przyjęte wówczas w zasadzie przez wszystkie kraje świata, a następnie zostało podpisane też w zasadzie przez wszystkie kraje świata w kwietniu tego roku. Obecnie mamy... Porozumienie paryskie jest kontynuacją w zakresie polityki klimatycznej konwencji klimatycznej, następnie protokołu z Kioto. Kolejnym dokumentem, który jest związany z polityką klimatyczną, globalną jest właśnie ten dokument porozumienia paryskiego. Porozumienie paryskie, można powiedzieć, że w praktyce ono już w tym momencie wchodzi w życie, ponieważ 55 państw, stron porozumienia, już zadeklarowało swoją ratyfikację. Tak samo drugi warunek związany z ilością emisji globalnej też w zasadzie można powiedzieć, że został przekroczony. Sytuacja jest bardzo dynamiczna. Ta sytuacja się zdynamizowała z tego względu, że z początkiem września dwaj najwięksi emiterzy w skali globalnej, czyli Chiny i Stany Zjednoczone, ogłosiły, że będą ratyfikować porozumienie paryskie. Do

tego dołączyły także inne kraje. Generalnie porozumienie paryskie, tak jak wspomniałem, jest już kontynuacją działań w zakresie ochrony klimatu na poziomie globalnym. Jest to porozumienie, które troszeczkę zmienia podejście, jeśli chodzi o to, co było do tej pory w zakresie ochrony klimatu, ponieważ protokół z Kioto i tam, gdzie były zapisane już bardzo konkretne cele redukcyjne, gdzie były określone wymagania w stosunku do stron protokołu z Kioto, ażeby dokonywać redukcji w zakresie emisji gazów cieplarnianych... To porozumienie pokazuje nam, że można w sposób dobrowolny, poprzez różnego rodzaju zachętę, współpracę międzynarodową, także decydować się na to, ażeby uczestniczyć w ochronie klimatu i w przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym. To jest dokument, który wraca do źródeł ochrony klimatu na poziomie globalnym, czyli do konwencji UNFCCC, która to leżała u zarania tego procesu w skali globalnej. Polska chce być stroną porozumienia paryskiego, dlatego że w obecnej sytuacji to porozumienie i ten tekst, który jest zaproponowany na poziomie tego, co zostało przedstawione w Paryżu, a później zostało przyjęte i podpisane, troszeczkę... w inny sposób podchodzi do zagadnień związanych z polityką klimatyczną niż aktualnie w Unii Europejskiej.

Jeśli chodzi o zapisy szczegółowe wobec państwa związane z porozumieniem paryskim, chciałem odnotować, że mówi się bardzo konkretnie o tym, że musimy zmniejszyć koncentrację dwutlenku węgla jako gazu cieplarnianego w atmosferze. Następnie jest zapis mówiący o tym, że jeśli chodzi o lasy, to lasy powinny być czynnikiem, który w sposób balansowy zapobiega emisji gazów antropogenicznych. Mamy pewną swobodę związaną z polityką surowcową. Generalnie dokument sprowadza się do tego, że każdy może chronić klimat w ten sposób, jaki jest dla niego najlepszy, na bazie zachowania swoich surowców energetycznych, kondycji ekonomicznej państwa, swojego indywidualnego podejścia. Także mówi się o sprawach związanych z finansowaniem, z przeznaczaniem środków finansowych na ochronę klimatu.

Tak że, Szanowni Państwo, Wysoka Komisjo... Wysokie Komisje – przepraszam, bo to jest posiedzenie dwóch komisji – ja prosiłbym o to, ażeby komisje przychylnie spojrzęły na tę sprawę i zdecydowały o tym, ażebyśmy mogli dalej procedować sprawę ratyfikacji porozumienia paryskiego.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję panu ministrowi.

Czy pani minister Szczęch chce coś dopowiedzieć?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Renata Szczęch:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Gwoli uzupełnienia pragnę dodać, że wybór trybu związania się Rzeczypospolitej Polskiej umową został podyktowany jej zakresem przedmiotowym. Porozumienie będzie przyjmowane w trybie art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i to jest ratyfikacja za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie. W związku z tym jeszcze uzu-

pełnię, że termin, o którym mówił pan minister, wynika również z innego terminu. Mianowicie 30 września Rada Ministrów Unii Europejskiej, ENV przyjęła decyzję o ratyfikacji, stąd chyba 4 października wyraziła zgodę... zgodę na ratyfikację wyraził Parlament Europejski. Z tego wynika to przyspieszenie.

Ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych proszę o przyjęcie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. Porozumienia paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 19 maja 1992 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję.

Czy nasz pan legislator, pan mecenas chce... Prosiłbym pana o opinię.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Miroslaw Reszczyński:

Panowie Przewodniczący, Wysokie Komisje, Szanowni Goście, biuro nie zgłasza uwag, w szczególności do trybu ratyfikacji omawianej umowy. Dziękuję.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa senatorów chce zabrać głos? Nie widzę...

Proszę bardzo. Pan senator Gawęda.

Senator Adam Gawęda:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Wysoka Komisjo!

Ja nie ukrywam, że z wielkim zadowoleniem wysłuchałem na jednym z posiedzeń senackich komisji informacji przedstawionej przez pana ministra, profesora Szyszko, dotyczącej właśnie koncepcji, która dzisiaj znalazła się w tej ustawie, która w jakiś sposób odnosi się do globalnego spojrzenia na ochronę klimatu. Do spojrzenia, które pozwala jakby wyeksponować nieco odrębne, różne wartości w różnych krajach członkowskich Unii Europejskiej, i te aspekty polskie, i zasoby dotyczące lasów, i zasoby, które drzemią, że tak powiem, pod ziemią w postaci naszych skarbów, surowców: węgla kamiennego, węgla brunatnego i innych surowców energetycznych. W związku z tym mam też takie pytanie: jak w przyszłości będzie to oddziaływało na politykę klimatyczną Unii Europejskiej? Jakie to będzie miało realne przełożenie na możliwość jakby mocniejszego zaakcentowania warunków polskich w tej zaostrzającej się niestety polityce klimatycznej, która nie do końca uwzględniła do tej pory warunki naszego kraju?

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję.

Czy ktoś jeszcze z państwa chciałby zadać pytanie?

Proszę bardzo. Pan senator.

Senator Tomasz Grodzki:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja mam nie tyle pytanie, co uwagę. Niewątpliwie dokument, nad którym dzisiaj pracujemy, jest ważnym krokiem w kierunku ochrony naszego powietrza i innych zasobów naturalnych. Chciałbym zwrócić uwagę, żeby rząd, planując ratyfikację, co jest ze wszech miar słuszne, pochylił się być może ponownie nad tzw. ustawą o energii odnawialnej, o wiatrakach, która parę miesięcy temu, nawet przy sprzeciwie kilku kolegów senatorów z PiS, została przegłosowana, a która stoi w pewnej jednak sprzeczności z tym, co jest zapisane w dokumencie paryskim, bo mamy ograniczać emisję itd. Tu zgadzam się z moim szanownym przedmówcą, że polskie realia są nieco inne, chociaż i balansowanie na tej cienkiej czerwonej linii może nie być dla rządu łatwe. Ale prosiłbym być może ponownie przeanalizować zapisy ustawy o odnawialnych źródłach energii. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę bardzo, pan przewodniczący.

Senator Marek Rocki:

Ja mam nie tyle pytanie, co uwagę, prośbę. Strasznie ciężko to się czyta. Przeczytam jeden fragment zdania z art. 4 ust. 3: „Każdy kolejny wkład Strony ustalony na poziomie krajowym będzie większy niż wówczas aktualny wkład ustalony na poziomie krajowym”. Mój angielski nie jest doskonały, ale ja to lepiej rozumiem po angielsku niż po polsku. Ja oczywiście wiem, że obowiązujący jest tekst angielski, bo takie są zasady, ale może da się to napisać po polsku tak, żeby...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Czy są jeszcze uwagi? Nie ma.

W takim razie, Panie Ministrze, proszę powiedzieć kilka słów na ten temat. My zaraz przystąpimy do głosowania.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Paweł Salek:

Dziękuję uprzejmie, Panie Przewodniczący.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Odpowiadając na uwagę pana przewodniczącego Rockiego, chciałem powiedzieć, że tekstem obowiązującym... że obowiązujące są 4 języki ONZ-owskie: hiszpański, angielski, rosyjski i arabski...

(Głos z sali: Francuski.)

...tak, i francuski. Przepraszam. Tu mi kolega podpowiada.

My staraliśmy się to tłumaczenie zrobić jak najlepiej. Ono było przez specjalistów naprawdę dosyć dobrze szlifowane. Czasami zdarzają się zapisy trudne do przetłumaczenia.

Jeśli chodzi o sugestię pana senatora Grodzkiego, to chciałem powiedzieć, że ja oczywiście przekażę tę sprawę oficjalnie do Ministerstwa Energii, ten głos pana senatora oczywiście zostanie przekazany.

Co do pytania pana senatora Gawędy, chciałem powiedzieć, że odkąd porozumienie paryskie, Panie Senatorze, zostało przyjęte – bo ono zostało przyjęte w grudniu ubiegłego roku – polski rząd tam, gdzie to możliwe, cały czas podnosi kwestię, że od 2020 r. mamy nowe okoliczności formalnoprawne na poziomie globalnym i całe podejście związane z polityką klimatyczną, i to co się dzieje, i co będzie się działo do roku 2020, czyli ta pewna dobrowolność, mówiąc w wielkim skrócie, powinno też być odzwierciedlone w ramach polityki europejskiej. Na spotkaniach grup roboczych i na Radzie do spraw Środowiska, w której uczestniczymy, i w innych miejscach, czy na konferencjach, czy na jakichś spotkaniach, cały czas o tym mówimy. Sytuacja jest taka, że są konkluzje z 2014 r., które mówią o tym, jakie ambicje ma Unia Europejska, do której należymy, które były jeszcze jak gdyby przed porozumieniem paryskim. My cały czas, tak jak powiedziałem, staramy się nasączać tą informacją i tym nowym podejściem naszych partnerów, partnerów europejskich.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję panu ministrowi za te wyjaśnienia.

(Senator Maciej Łuczak: Czy mogę zadać jedno pytanie?)

Takie trochę spóźnione, Panie Senatorze... Proszę bardzo.

Senator Maciej Łuczak:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze, ja mam takie proste pytanie. Do mojego biura zgłosiła się grupa przedsiębiorców, którzy zainwestowali w odnawialne źródła energii, a konkretnie w elektrownie wiatrowe. Oni są zaniepokojeni, że będą dalsze prace prowadzone nad zaostrzeniem jak gdyby pozyskiwania tej formy energii, że zakład energetyczny będzie miał prawo wyłączyć elektrownię wiatrową, jeżeli stwierdzi, że np. jest jakaś nadwyżka prądu i nie będzie w stanie jej odebrać. Czy w ogóle są prowadzone takie prace nad zmianą ustawy, czy to są po prostu tylko pogłoski i ci ludzie, nie wiem...

(Głos z sali: Denerwują się na zapas.)

...denerwują się niepotrzebnie? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Panie Ministrze, proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Paweł Salek:

Panie Senatorze, Szanowni Państwo, powiem w ten sposób. Ja osobiście nie słyszałem, żeby coś takiego się działo, żeby w tym kierunku zmierzała jakaś legislacja. Nie wiem, może tutaj jeszcze koledzy z MSZ coś więcej mo-

gliby powiedzieć, ale ja osobiście nie słyszałem o tym. Tak jak w przypadku poprzedniego pytania, ja to pana pytanie pozwolę sobie przekazać oficjalnie do Ministerstwa Energii, żeby ono może się do niego ustosunkowało, jeśli można.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Szanowni Państwo, chciałem, żebyśmy tak sprawnie rzeczywiście podeszli do tego.

Jeszcze ostatni głos. Pani senator Rotnicka. Proszę bardzo.

Senator Jadwiga Rotnicka:

Szanowny Panie Przewodniczący, właśnie mój głos zmierza do tego, iżby to posiedzenie komisji zakończyć, ponieważ pytania, które się teraz pojawiają, np. ze strony kolegi, już do tego tematu nie pasują. To są właściwie ogólne założenia i komisja najprawdopodobniej się do nich przychyli. Jeśli jest duże zainteresowanie tą sprawą, to rolę nawet naszej Komisji Środowiska może być poproszenie ministra energetyki, żeby porozmawiać jeszcze na temat uregulowań prawnych wewnętrznych. Zatem wnoszę o to, żeby zamknąć posiedzenie komisji, żeby zagłosować.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję uprzejmie za zrozumienie sprawy.

Szanowni Państwo, przystępujemy do głosowania nad ustawą o ratyfikacji Porozumienia paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 19 maja 1992 r., przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. Tu w tej ustawie chodzi o wyrażenie zgody na dokonanie przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Porozumienia paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych... Nie będę czytał dalszej części, bo już wiadomo o co chodzi.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem tej ustawy? Proszę podnieść rękę. (14)

Dziękuję serdecznie.

Skoro przyjęliśmy jednogłośnie, to nie będziemy zarządzać dalszego głosowania.

Pan senator Adam Gawęda zadeklarował udział w sprawozdawaniu tej sprawy w imieniu komisji. Tak że myślę, że połączone komisje powierzają panu senatorowi ten zaszczytny obowiązek.

Dziękuję serdecznie. Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 32)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii